

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **I. N.**, zastoupena Mgr. Petrem Miketou, advokátem se sídlem Jaklovecká 18/1249, Ostrava – Slezská Ostrava, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 10. 2014, č. j. 18 Ad 17/2014 - 43,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 10. 2014, č. j. 18 Ad 17/2014 - 43, **se zrušuje**, a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 10. 2. 2014, č. j. 705 128 4988/48091-JS, žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení zamítla námitky žalobkyně a potvrdila své prvoinstanční rozhodnutí ze dne 23. 9. 2013, č. j. 705 128 4988, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o invalidní důchod podle ust. § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), pro nesplnění zákonných podmínek uvedených v ust. § 39 a ust. § 44 tohoto zákona.

V odůvodnění tohoto rozhodnutí o námitkách žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení uvedla, že žalobkyně podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě ze dne 16. 8. 2013 nebyla od 16. 7. 2001 do 31. 12. 2009 plně invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ani částečně invalidní podle ust. § 41 odst. 1, 2 téhož zákona. Od 1. 1. 2010 do 21. 2. 2010 nebyla žalobkyně invalidní v žádném stupni, od 22. 2. 2010 do 19. 1. 2011 pak byla invalidní pro invaliditu druhého stupně a od 20. 1. 2011 jde u žalobkyně o invaliditu třetího stupně. Invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně byl žalobkyni přiznán rozhodnutím ze dne 18. 6. 2010 a rozhodnutím ze dne 4. 8. 2011 jí byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Žalobkyně ve svých námitkách především nesouhlasila s datem přiznání invalidního důchodu, neboť byla a nadále je přesvědčena o tom, že její zdravotní stav se nezměnil, je prakticky stejný a proto požaduje přiznání invalidity od 16. 7. 2001. Námitky žalobkyně však nebyly shledány opodstatněnými. Podkladem pro posouzení těchto námitek byl

posudek o invaliditě ze dne 15. 1. 2014 vypracovaný Českou správou sociálního zabezpečení, který byl shodný jako posudek Okresní správy sociálního zabezpečení ze dne 16. 8. 2013. Za tohoto důkazního stavu proto nebylo třeba na posouzení invalidity nic měnit.

Proti tomuto rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení podala žalobkyně včasnou žalobu, v níž především namítla, že se její zdravotní stav oproti předchozímu období nijak nezměnil a je prakticky stejný od roku 2001. Z tohoto důvodu proto považuje za nesprávné jednotlivé posudky, podle kterých je invalidní až od 22. 2. 2010 a žádá o přiznání invalidního důchodu od 16. 7. 2001.

Žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení navrhl, aby po provedeném dokazování byla žaloba zamítnuta.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 2. 10. 2014, č. j. 18 Ad 17/2014 - 43, zamítl žalobu I. N. proti rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 10. 2. 2014, č. j. 705 128 4988/48091-JS, o zamítnutí námitek a potvrzení rozhodnutí žalované ze dne 23. 9. 2013, č. j. 705 128 4988, o invalidním důchodu.

Krajský soud si pro účely přezkumného soudního řízení opatřil posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě (dále jen „posudkové komise“) ze dne 14. 8. 2014. V tomto posudku označila posudková komise za rozhodující zdravotní postižení žalobkyně psoriatickou arthritidu, kdy se jedná o pomalu progradující formu se středně těžkou poruchou funkce několika kloubů a s některými denními aktivitami vykonávanými s obtížemi. Toto zdravotní postižení podřadila pod kapitolu XIII, oddíl A, položku 6, písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., (vyhláška o posuzování invalidity - dále jen „vyhláška č. 359/2009 Sb.“) podle které stanovila pokles pracovní schopnosti horní hranicí citované položky, tj. 35 %. U žalobkyně se nejedná o zdravotní postižení uvedené v položce 6, písm. c) téže kapitoly a oddílu, neboť nejde o středně těžkou formu psoriatické arthritidy se značnou poruchou funkce horních nebo dolních končetin s podstatným snížením celkové výkonnosti, nejedná se však ani o onemocnění uvedené v položce 6 písm. d) oddílu A, kapitoly XIII., tedy o těžkou formu onemocnění léčebně těžko ovlivnitelnou s výraznými destruktivními změnami na kloubech s vysokou aktivitou. Posudková komise určila vznik invalidity žalobkyně prvního stupně dnem 27. 8. 2010, kdy jí byla stanovena diagnóza psoriatické arthritidy. Posudek se však zmiňuje i o výtěžné schopnosti žalobkyně, která byla schopna využít svého učebního oboru švadleny a praxe šičky obuvi po dobu 8 let.

Posudková komise dospěla též k závěru, že žalobkyně nebyla plně ani částečně invalidní v období od 16. 7. 2001 do 31. 12. 2009 a v tomto směru se shoduje se závěry posudkových lékařů Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě i České správy sociálního zabezpečení. Nesouhlasí však se závěry těchto posudkových lékařů, pokud u žalobkyně stanovili invaliditu druhého a třetího stupně. Dne 16. 4. 2010 zhodnotila lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě zdravotní stav žalobkyně tak, že rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je asthma bronchiale třetího stupně podle kapitoly X., oddílu B, položky 3b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. s poklesem pracovní schopnosti 40 % a se zvýšením o 10 % z důvodu dalšího postižení na celkových 50 %, což znamenalo uznání invalidity druhého stupně s datem vzniku od 22. 2. 2010. Toto hodnocení je ale jednoznačným posudkovým omylem, neboť onemocnění bylo u žalobkyně podle zdravotnické dokumentace vždy bez výrazné ventilační poruchy pod kontrolou. Jednalo se tedy nejvýše o asthma pod kontrolou s poklesem pracovní schopnosti v rozsahu 5 - 10 % (nešlo o invaliditu žádného stupně). Rovněž tak vyhodnocení zdravotního stavu žalobkyně posudkovou lékařkou dne 30. 6. 2011 bylo posudkovým omylem. Tato lékařka dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo duševní postižení uvedené v kapitole

pokračování

V. položce 5d přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. se snížením poklesu pracovní schopnosti ve výši 70 % a proto konstatovala u žalobkyně vznik invalidity třetího stupně od 20. 1. 2011. U žalobkyně byl ale podle názoru posudkové komise dříve prokázán jen intelekt na hranici slaboduchosti a lehké mentální retardace, který jí nezabránil ve vyučení švadlenou a v zaměstnání šičky obuvi. Nikdy však nebylo prokázáno duševní onemocnění charakteru neurotických poruch vyvolaných stresem a psychosomatickými poruchami charakteru těžkého postižení, nanejvýš jen lehkého postižení odpovídajícího kapitole V., položce 5b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. s poklesem pracovní schopnosti 15-20 %. Posudková komise proto uzavřela, že v době od 16. 7. 2001 do 31. 12. 2009 žalobkyně nebyla plně ani částečně invalidní podle ust. § 39 a § 44 odst. 1, 2 zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 134/1997 Sb. V době od 1. 1. 2010 do 26. 8. 2010 žalobkyně nebyla invalidní podle ust. 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Od 27. 8. 2010 pak byla žalobkyně invalidní podle zákona o důchodovém pojištění a jednalo se o invaliditu prvního stupně.

Krajský soud při přezkoumávání zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného správního orgánu dne 10. 2. 2014.

Správní soud při svém rozhodování přitom dospěl k závěru, že žalobkyně byla invalidní jen pro invaliditu prvního stupně, která trvala od 27. 8. 2010 a že před tímto datem invalidní nebyla.

Pokles pracovní schopnosti žalobkyně hodnotila posudková komise podle kapitoly XIII., oddílu A, položky 6b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Tato komise v posudku podrobně odůvodnila, proč stanovila datum invalidity až ode dne 27. 8. 2010 a řádně se vypořádala i se zdůvodněním svého odlišného posudkového závěru od posudkových lékařů Okresní správy nemocenského pojištění v Ostravě a České správy sociálního zabezpečení (v čem konkrétně spatřuje posudkový omyl těchto lékařů, kteří uznali žalobkyni invalidní ve druhém stupni od 22. 2. 2010 do 19. 1. 2011 a ve třetím stupni v době od 20. 1. 2011). Posudek také dává přesvědčivou odpověď na odlišné hodnocení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně v uvedených obdobích. Závěr posudkové komise obsažený v posudku nezpochybnuje ani žalobkyni předložený znalecký posudek MUDr. J. M. ze dne 31. 8. 2014 z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, který byl podán pro účely řízení ve věci způsobilosti k právním úkonům žalobkyně. Závěry posudku jen dokumentují smíšenou úzkostnou depresivní poruchu, která byla v diagnostickém souhrnu zdravotního omezení žalobkyně v posudku konstatována a náležitě vyhodnocena (nelze proto přisvědčit námitce žalobkyně, že právě psychické onemocnění je u ní rozhodující a dominantní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu). Krajský soud proto nepřistoupil na důkazní návrh žalobkyně, aby její zdravotní stav byl dále zkoumán znaleckými posudky z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a interního lékařství, neboť tento důkaz se jeví s ohledem na úplnost a přesvědčivost posudku uvedené komise jako nadbytečný.

Vzhledem k tomu, že žalobkyně nebyla od data 16. 7. 2001 do 26. 8. 2010 invalidní a invalidní pro invaliditu prvního stupně byla uznána až od 27. 8. 2010, musel krajský soud její žalobu zamítnout.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala žalobkyně jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) včasnou kasační stížnost, kterou opřela o ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Stěžovatelka ve své kasační stížnosti především vytýká krajského soudu, že jeho rozsudek postrádá dostatek důvodů rozhodnutí.

Její žaloba byla zamítnuta rozsudkem krajského soudu z toho důvodu, že si správní soud nechal vypracovat posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 14. 8. 2014, podle něhož je invalidní od 27. 8. 2010, s tím, že se jedná o invaliditu prvního stupně. Závěr, že jde o invaliditu prvního stupně se však objevil teprve ve výše uvedeném posudku. Z předchozích posudků, které jsou součástí posudkového spisu naopak vyplývá, že se u ní jedná o invaliditu třetího stupně. Již v rámci podané žaloby také namítá, že datum přiznání invalidity od 27. 8. 2010 není správný, protože její stav je neměnný od roku 2001.

Posudek ze dne 14. 8. 2014 se vyjadřuje k předchozím posudkům, které dospěly k odlišnému závěru, že se v jejím případě jedná o invaliditu třetího stupně. Nutno ale vidět to, že se jedná o posouzení otázky odborné, jejíž vyřešení přísluší také jen odborníkům. Krajský soud proto postupoval v rozporu se zákonem, přejal-li bez dalšího závěry posudkové komise o její invaliditě prvního stupně za správné, ačkoliv předchozí závěry posudků označily její zdravotní stav jako invaliditu třetího stupně. Právě z těchto důvodů navrhovala doplnění dokazování o další odborná vyjádření, které by odborně a objektivně posoudily závěry všech provedených posudků a vyhodnotily, kterým z nich dát přednost. Krajský soud ale takto nepostupoval, v rozporu se zákonem si udělal názor na otázku ryze odbornou z medicínského hlediska a upřednostnil jeden odborný závěr před dvěma jinými odbornými závěry. Pokud tedy správní soud nevysvětlil, proč považuje závěry jednoho posudku za věrohodnější než závěry jiných posudků, jeho rozhodnutí není dostatečně odůvodněno.

Stěžovatelka proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení v písemném vyjádření ke kasační stížnosti toliko uvedla, že nemá žádné důvody pochybovat o zákonnosti a objektivitě napadeného rozsudku a proto navrhuje, aby kasační stížnost stěžovatelky Nejvyšší správní soud zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že rozsudek krajského soudu je třeba zrušit, a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

Stěžovatelkou vznesenou stížnostní námitku lze zahrnout mezi důvod kasační stížnosti uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. V této souvislosti lze odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž *„neúplné a nepřesvědčivé posouzení rozhodujícího zdravotního postižení v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu, jímž stěžovatelka trpěla ke dni vydání přezkoumávaného rozhodnutí, je třeba považovat za vadu řízení, která mohla mít za následek nesprávné stanovení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatelky k uvedenému dni a v jeho důsledku nesprávné posouzení zákonných podmínek plné invalidity ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění jako základního předpokladu pro posouzení dalšího trvání nároku na dávku důchodového pojištění, jíž se stěžovatelka domáhá. Jde tedy o jinou vadu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 - 54, publikovaný pod č. 511/2005 Sb. NSS).

Posouzení zdravotního stavu a souvisejícího zbytkového pracovního potenciálu je věcí odborně medicínskou, k níž nemá správní soud potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k osobám, které jimi disponují, aby se k těmto otázkám vyjádřily. Pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise, jak vyplývá z ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003 - 82, publikovaný pod č. 526/2005 Sb. NSS). V posudku

pokračování

takové odborné lékařské komise přitom hodnotí nejenom celkový zdravotní stav a dochované pracovní schopnosti pojištěnce, nýbrž se v něm zaujmají i posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, zániku či dalším trvání. Při odnětí dávky důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem nebo při přiznání invalidního důchodu pro invaliditu nižšího stupně musí navíc posudková komise zdůvodnit zánik či snížení stupně invalidity, a to buď zlepšením zdravotního stavu posuzovaného, nebo posudkově významnou stabilizací, eventuálně musí uvést, co ji jinak vedlo k tomu, že již posuzovaného nepokládá za invalidního či za invalidního pro vyšší stupeň invalidity. Tento posudek je tedy v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na nějž je správní soud při nedostatku odborné erudice odkázán, a proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost. Posudek, který se zpracovává v řízení o žalobě proti rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu či o přiznání invalidního důchodu pro invaliditu nižšího stupně, lze však považovat za úplný a přesvědčivý jen v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihledne k potížím udávaným žalobcem, vysvětlí důvod zániku nebo snížení stupně invalidity a tyto posudkové závěry jednoznačně a konkrétně zdůvodní. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, které způsobují jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost, přitom nemůže správní soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebnou odbornou erudici (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003 - 8, dostupný na www.nssoud.cz, rozsudek ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003 - 61, publikovaný pod č. 511/2005 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004 - 58, dostupný na www.nssoud.cz).

Podle ust. § 3 odst. 2 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 2011, je posudková komise schopna jednat a usnášet se, je-li přítomen posudkový lékař, který je předsedou této komise, tajemník a další lékař. Podle odstavce prvního téhož ustanovení jsou dalšími členy posudkových komisí odborní lékaři jednotlivých klinických oborů a tajemníci.

Členy posudkové komise v projednávané věci byli předseda komise a posudkový lékař MUDr. A. Z., lékařka z klinického oboru interního lékařství MUDr. M. L. a tajemnice M. B.

Nejvyšší správní soud má za to, že posudek posudkové komise ze dne 14. 8. 2014 není bez dalšího úplný a přesvědčivý.

Je tomu tak proto, že posudková komise dostatečně neobjasnila příčiny dvou podle jejího závěru jednoznačných omylů posudkových lékařů a určila na rozdíl od těchto posudkových lékařů zcela jiné dominantní (rozhodující) příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu u stěžovatelky s dopadem na její invaliditu (asthma bronchiale-invalidita druhého stupně od 22. 2. 2010; duševní postižení-invalidita třetího stupně od 20. 1. 2011 a posléze psoriatická artritida-invalidita prvního stupně od 27. 8. 2010). Zvláště patrné je to u duševního postižení stěžovatelky, které podle posudkového lékaře okresní správy nemocenského pojištění podmiňovalo dokonce invaliditu třetího stupně s poklesem pracovní schopnosti ve výši 70 %. Pouze konstatované jednoznačné omyly posudkových lékařů samy o sobě uvedené zásadní rozpory mezi posudky blíže nevysvětlují. To je zvláště významné především u duševního postižení stěžovatelky, neboť podle kontroly v psychiatrické ambulanci dne 12. 11. 2013 je pacientka na úrovni 12-ti letého dítěte. Podrobněji ale uvedené změny vysvětleny nejsou, zejména v tom směru, že stěžovatelka trpí jen psoriatickou artritidou a invaliditou prvního stupně od 27. 8. 2010 a nikoliv předchozími nemocemi s dopadem na invaliditu. Přitom lékařské nálezy, jejichž obsah posudková komise víceméně citovala, ale podrobně nehodnotila, nejsou natolik jasné a jednoznačné, aby z nich i osoby bez medicínských znalostí mohly seznat nezbytnost stanovení míry poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky. Posudková komise

proto byla povinna se v posudku ze dne 14. 8. 2014 s těmito rozpornými zjištěními vyrovnat a uvést, proč nemohou zpochybnit posudkový závěr jen o invaliditě prvního stupně u stěžovatelky. Posudková komise měla velmi podrobně vysvětlit a odůvodnit, proč upřednostnila jeden odborný závěr (jí vyslovený) o invaliditě prvního stupně stěžovatelky před dvěma jinými odbornými závěry o invaliditě stěžovatelky druhého a třetího stupně i vzhledem k době vzniku invalidity.

Stěžovatelka přitom ve své žalobě především namítla, že se její zdravotní stav oproti předchozímu období nijak významně nezměnil a je prakticky stejný od roku 2001. Z tohoto důvodu proto považuje za nesprávné jednotlivé posudky, podle kterých je invalidní až od 22. 2. 2010 a žádá proto o přiznání invalidního důchodu již od 16. 7. 2001. Tyto námitky udávané stěžovatelkou však posudková komise také výslovně vůbec nehodnotila, resp. nezaujala k nim odborné stanovisko, v němž by se podrobně vypořádala se zásadní námitkou stěžovatelky a jejími zdravotními obtížemi popsány ve spise.

Posudková komise se také ne zcela přezkoumatelně vyjádřila k datu vzniku invalidity prvního stupně stěžovatelky od 27. 8. 2010, které je vázáno na prvé vyšetření kloubních potíží v revmatologické ambulanci, při němž byla podle posudku stěžovatelce stanovena diagnóza psoriatické arthritidy. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, dostupné na www.nssoud.cz (srov. např. rozsudek sp. zn. 5 Ads 94/2014), je takto stanovené datum vzniku invalidity nahodilým datem. Je tomu tak i proto, že stanovení odborného lékařského vyšetření je dáno okolnostmi, které pacient nemůže do určité míry sám ovlivnit např. v důsledku vyčerpání odborného lékaře a stanovení data vyšetření, nebo i pozdním vyhledáním lékařské pomoci, ačkoliv onemocnění s dopadem na pracovní schopnost a invaliditu trvá již delší dobu. Datum návštěvy u lékaře je proto nutno kvalifikovat jako datum nahodilé, které ještě nevypovídá o skutečném datu vzniku onemocnění majícího za následek vznik invalidity. Charakter každého onemocnění, tedy i výše uvedené nemoci, se tak mohl postupně vyvíjet delší dobu a při zjištění vyšších stadií onemocnění např. v důsledku nevyhledání lékařské pomoci a vyšetření a překonávání zdravotních obtíží pacientem lze předpokládat, že toto onemocnění existovalo již dříve s vlivem na datum vzniku invalidity. Není proto příliš přesvědčivé zejména pro osoby bez medicínského vzdělání konstatování posudkové komise, že v období od 16. 7. 2001 do 31. 12. 2009 nebyla stěžovatelka plně ani částečně invalidní, neboť psoriatická arthritida nebyla v tomto období objektivně prokázána (k tomu došlo až dne 27. 8. 2010) a jiná onemocnění at' tělesná či duševní nedosahovala takové intenzity, aby zakládala vznik byť jen částečné invalidity.

Nebylo také proto vyloučeno, ba bylo vzhledem k uvedenému vhodné konzultování posudku ve vztahu k psoriatické arthritidě stěžovatelky zejména s revmatologem a ve vztahu k duševnímu postižení stěžovatelky s psychiatrem.

S ohledem na všechny uvedené nedostatky nezbyvá než posudek posudkové komise ze dne 14. 8. 2014 označit za nepřesvědčivý a neúplný.

Krajský soud proto pochybil, když z takto nedostatečně odůvodněných závěrů posudkové komise vycházel. Toto pochybení přitom mohlo mít za následek i nesprávné stanovení míry poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky a v důsledku toho nesprávné posouzení zákonných podmínek invalidity a jejího počátku podle zákona o důchodovém pojištění, čehož se stěžovatelka také dovolává.

Správní soud se také nijak nevypořádal s přednesem zástupce stěžovatelky u ústního jednání konaného dne 2. 10. 2014, ve kterém zástupce především poukazuje na překvapující závěry posudku ze dne 14. 8. 2014 spočívající v tom, že najednou není duševní onemocnění

pokračování

stěžovatelky považováno za rozhodující, ačkoliv bylo dříve důvodem pro uznání invalidity třetího stupně, a namísto tohoto onemocnění je rozhodující příčinou zdravotního postižení stěžovatelky psoriatická artritida. Přitom posledně jmenované onemocnění je postižením pohybovým, které bylo zjištěno mnohem později než psychické onemocnění. Stěžovatelka je nadále přesvědčena o tom, že rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu proto zůstává smíšená úzkostně depresivní porucha, která byla dříve v předchozích posudcích uznána za důvod přiznání invalidity třetího stupně. Toto duševní onemocnění však trvá již od roku 2001, kdy se domáhala přiznání invalidního důchodu a již v tomto roce nebyla vůbec schopna pochopit obsah správního rozhodnutí o její žádosti. Rozsah jejího duševního postižení je přitom takový, že není ani schopna soustavného výkonu jakéhokoliv zaměstnání. Ostatně ve spise vedeném u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 23 C 10/2012 o ochranu osobnosti je též znalecký posudek z odvětví psychiatrie MUDr. J. M. ze dne 31. 8. 2014, v němž je také uváděna diagnóza onemocnění stěžovatelky, která je psychického rázu.

Stejně tak se krajský soud nevypořádal při tomto ústním jednání ani s přednesem manžela stěžovatelky, který k dotazu soudu uvedl, že jeho manželka není schopna zvládat základní denní aktivity jako např. nakoupit, uvařit a ošatit se a společenské aktivity a styk s okolím, neboť jí musí všude doprovázet a vše jí koupit.

Nejvyšší správní soud má z uvedeného za to, že krajský soud měl i s ohledem k přednesu zástupce stěžovatelky i manžela stěžovatelky vyžádat doplnění posudku posudkové komise, aby měl co nejuplněnější podklady pro své rozhodování.

Správní soud navíc prakticky vůbec nevyšvětlil své úvahy, které zaujal po právní stránce k jednotlivým odborným posudkům. V odůvodnění tohoto rozsudku uvedené úvahy typu „Tato komise v posudku podrobně odůvodnila, proč stanovila datum invalidity ode dne 27. 8. 2010 a řádně se vypořádala i se zdůvodněním svého odlišného posudkového závěru od posudkových lékařů Okresní správy nemocenského pojištění v Ostravě a České správy sociálního zabezpečení, posudek také dává přesvědčivou odpověď na odlišné hodnocení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně v uvedených obdobích“, jsou zcela nepřezkoumatelné a nevyplývají z nich žádné právní posouzení krajského soudu. Z takto formulovaného odůvodnění rozhodnutí správního soudu nevyplývá ani vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami krajského soudu při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.

V důsledku uvedených nedostatků bylo tudíž předčasné vydání usnesení krajského soudu, že se již žádné dokazování ve věci nebude provádět.

V dané věci tedy došlo k vadě řízení před správním soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, takže byl naplněn důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud s ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

V tomto řízení si krajský soud opatří doplňující posudek, v němž posudková komise odstraní shora uvedené nedostatky svého posudku ze dne 14. 8. 2014. V doplnění posudku posudková komise též provede zevrubné posouzení povahy, závažnosti a vývoje rozhodného zdravotního postižení a v tomto směru se náležitě vypořádá s příslušnými lékařskými zprávami, posudky o invaliditě vyhotovenými ve správním řízení a také s tvrzeními stěžovatelky o zdravotním stavu a s jejími potížemi. Krajský soud je však oprávněn požádat posudkovou

komisi o doplnění posudku i v jiném, než naznačeném směru, či provést další důkazy, pokud taková potřeba vyjde v dalším řízení najevo. Při pochybnostech o objektivitě doplňujícího posudku si krajský soud opatří srovnávací posudek od jiné posudkové komise. Krajský soud poté musí vyslovit své úvahy k projednávané věci i po právní stránce.

Podle ust. § 110 odst. 4 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje kasační soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), tedy včetně odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů ustanovenému zástupci stěžovatelky.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2014

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu